

Kommittémotion

Motion till riksdagen: 2014/15:3043

av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (SD)

med anledning av prop. 2014/15:69 Ökade möjligheter att resa inom EU med nationellt identitetskort

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att nationella id-kort bör likställas med pass så att bestämmelserna harmoniseras i frågor om hinder, återkallelser och tillstånd samt om möjligheter för den som är intagen i en anstalt att ha ett nationellt id-kort.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att biometriska data, såsom fingeravtryck, bör införas på det nationella id-kortet.

Motivering

Propositionen innebär att ytterligare undantag från kravet på att medföra giltigt pass för svenska medborgare som reser ut från Sverige. Det nya undantaget ska gälla för den som reser till en stat inom EU som inte fullt ut deltar i Schengensamarbetet och som medför giltigt identitetskort utfärdat av en passmyndighet.

Liksom vad Kriminalvården anför i sitt remissvar anser vi också att den föreslagna förändringen medför utökade möjligheter för vissa brottsmisstänkta och fängelsedömda att lämna landet för att undgå lagföring eller verkställighet.

I motiveringen till lagändringen i passlagen anfördes att det hade hänt att dömda hade avvikit och bl.a. med hjälp av giltiga pass lyckats lämna landet (prop. 2004/05:119 s 35). Eftersom detta naturligtvis inte ansågs vara en bra ordning ansågs därför att åtgärder bör vidtas för att försvåra för personer som bl.a. dömts till längre frihetsberövande påföljder att lämna landet under verkställigheten.

Kriminalvården anförde följande i deras remissvar:

”Den nu föreslagna ändringen i passlagen innebär att en person, som saknar pass, istället med ett nationellt identitetskort kommer att kunna resa från Sverige till ett land som inte fullt ut deltar i Schengensamarbetet. Såsom promemorians författare har noterat finns visserligen redan i dag möjligheten för den som saknar pass att resa till ett annat Schengenland och därifrån, med hjälp av ett nationellt identitetskort som utfärdats i Sverige, resa vidare till en annan medlemsstat i EU som inte fullt ut deltar i Schengensamarbetet. Kriminalvården är emellertid av uppfattningen att redan det nuvarande regelverket har brister, eftersom begränsningarna i passlagen vad exempelvis gäller fängelsedömda saknar motsvarighet i förordningen om nationella identitetskort. Genom den föreslagna lagändringen underlättas dessutom ytterligare något för den som vill undandra sig straff genom att lämna landet.

Genom den föreslagna förenklade möjligheten att ta sig till ett EU-land som inte fullt ut deltar i Schengensamarbetet ökas dock också möjligheten att lämna EU, eftersom ett land som inte fullt ut deltar i samarbetet inte har tillgång till Schengens informationssystem med uppgifter om exempelvis återkallade resehandlingar.

I promemorian anges att regler om hinder och återkallelse m.m. av nationella identitetskort inte bör införas därför att de i praktiken skulle få ganska begränsad betydelse, i vart fall på sikt. Kriminalvården ställer sig tveksam till den bedömningen. Skulle sådana bestämmelser införas torde den omedelbara effekten bli att den som saknar pass eller nationellt identitetskort endast skulle kunna resa till ett Schengenland, men däremot inte på ett legalt sätt resa vidare till ett land som inte fullt ut deltar i Schengensamarbetet. Denna slutsats bygger på antagandet att övriga Schengenstater i vart fall torde kräva ett nationellt identitetskort för resa till ett land som inte fullt ut deltar i samarbetet. Om möjlighet infördes att upptäcka även återkallade identitetskort i Schengens informationssystem, kunde personer som använde sig av ett återkallat identitetskort upptäckas och därmed förhindras att lämna Schengenområdet. Dessa effekter torde ha viss praktisk betydelse så länge det finns någon EU-medlemsstat kvar som inte fullt ut deltar i Schengensamarbetet.”

Vi instämmer i den bedömningen och ser ingen anledning att inte harmonisera reglerna för pass med reglerna för nationella id-kort. Vi vill därför följande:

- Nationella id-kort likställs med pass så att bestämmelserna i passlagen och i förordningen om nationella identitetskort harmoniseras vad gäller frågor om hinder, återkallelse och tillstånd samt möjligheter för intagen i anstalt att inneha nationellt id-kort.
- Biometriska data såsom fingeravtryck införs på det nationella id-kortet

Invändningen att det skulle ”komplicera förfarandet vid utfärdandet av nationella identitetskort” om det ska kunna återkallas eller införandet av fingeravtryck anser vi är mycket svagt. När man utfärdar pass tas fingeravtryck i samma ögonblick som fotografiet tas utan några som helst problem. Frågan om återkallande kan knappast heller inverka negativt i en utsträckning som har någon praktisk betydelse.

Kostnadsmässigt måste det rimligen också vara obetydligt, inte minst med tanke på att passen kostar mindre att få än vad ett nationellt id-kort gör.

Kent Ekeröth (SD)

Adam Marttinen (SD)